

Bert

Visscher in het echt

Het gaat goed met de Groningse cabaretier Bert Visscher. Na 40 try-outs gaat hij twee seizoenen op tournee met zijn nieuwe programma 'Voor ons hoeft het niet'. De druk en de genoegens van 240 maal een volle bak.

Door Ruud Meijer

EEN CABARETIER IS in werkelijkheid heel anders dan op het podium. Iedereen weet dat, maar in het geval van Bert Visscher (36) is het moeilijk te geloven. Visscher krijst, buitelt, valt, zwaait en zwiert in zijn voorstellingen met zoveel overtuiging dat je je nauwelijks kunt voorstellen dat de man in het dagelijks leven zoals u en ik een normaal mens kan zijn.

Wanneer de Groningse komiek erin is geslaagd om een kopje thee en een glas water zonder morsen of schreeuwen van de ca-

...acomben naar de eerste verdieping te transporteren wekt dat onwillekeurig bewondering. Niet van de trap gevallen of over de drempel gestruikeld, geen reuzensprong over het buffet van de foyer, maar een welgemeende verontschuldiging over de inhoud van het glas: het is gewoon water uit de kraan.

De ochtend na de première. Bert Visscher had er de vorige avond zin in. Hij was relaxt en het ging — na de spanning van de eerste tien minuten — gewoon lekker! Hij lacht met het geluid dat wij kennen van het podium: het gereutel van een auto die niet wil starten bij vier graden onder nul. Het varkensgeluid dat de cabaretier daar meestal op laat volgen, weet hij nog net te onderdrukken: dit is namelijk geen voorstelling, maar een interview.

'Voor ons hoeft het niet', Visschers nieuwe programma, is, wat mij betreft in elk geval, het leukste wat hij tot nu toe heeft gemaakt. Ik kan mij niet herinneren wanneer ik voor het laatst heb gehuild van het lachen. Bovendien zit er ontwikkeling in het spel van Visscher. 'Kamperen', het leukste nummer van de avond, speelt hij, voor het eerst van zijn leven, met een volkomen strak gezicht.

„Ik heb dat nog nooit eerder gedurfd”, bekent de komiek en hij harkt met zijn vingers even lekker door de blonde krullen. „Bij dit nummer had ik al snel in de gaten dat het effect van irritatie het best tot zijn recht zou komen wanneer ik niet voortdurend in het rond zou springen. Rust

Bert Visscher: „Als ik na één dag nog geen goed nummer heb geschreven, ga ik zweten.”

leek mij het beste en dat heeft gewerkt: iedereen vindt dat het een prachtig nummer is geworden.”

Visscher kruist de armen met een trotse blik in de ogen over de hoge borst. Hij heeft bewust geprobeerd om minder te buitelen en om niet aan trapezes te gaan hangen. „Over tien jaar kan dat allemaal niet meer, dus je moet ooit eens wat anders. Bovendien kun je niet steeds weer dezelfde trucs uithalen: anders zou ieder programma op het vorige lijken.”

Wie Visscher bezig ziet met zijn conference over kamperen moet onwillekeurig aan Toon Hermans denken. De cabaretier ontkent dat Hermans ooit een invloed is geweest, maar accepteert de vergelijking als een compliment: Hermans was, in zijn hoogtijdagen, briljant. „Toch heb ik Hermans niet in mijn achterhoofd gehad toen ik dit nummer schreef. Net

zo min als ik ooit Tommy Cooper heb willen imiteren.”

De vergelijking met de Britse komiek Tommy Cooper heeft Bert Visscher gedurende zijn hele carrière achter-

volgd. „Toen ik op de middelbare school aan cabaret deed, had ik die grijns en die mimiek al. Ik maakte, net zoals Cooper dat deed, mijn eigen flauwe grapjes belachelijk. Toch

had ik nog nooit van de man gehoord. Zelfs nadat ik hem op tv had gezien, zag ik geen overeenkomst. Iemand anders heeft mij daarop moeten wijzen.”

Visscher heeft Tommy Cooper één keer live zien optreden. „In Nottingham heb ik zijn show in het theater gezien. 'Ladies and gentlemen: Tommy Cooper' riep de speaker, en dan zag je alleen het achterdoek maar bewegen. Dan kon hij zogenaamd de coulissen niet vinden. En dan zag je na een tijdje alleen die grote handen maar. Het is een van de weinige keren geweest dat ik het theater bijna moest verlaten van de lach. Ik kreeg gewoon kramp, zó leuk was die man.”

Natuurlijk voelt Visscher verwantschap met de ouderwetse komieken. „Ik vind het geen cabaret wat ik doe. Ik werk niet volgens het stramien babbeltje-liedje-babbelte. Chaos en idioterie:

daár draait het bij mij om.”

Terwijl hij deze stelling poneert, valt hij zichzelf in de rede. Hij realiseert zich dan zijn briljante kampeer-nummer wordt voorafgegaan door 'dat liedje over dat jongetje alleen op het voetbalveld'. In dit hilarische, maar o zo trieste nummer passeert het ene tragische voorval na het andere de revue.

Visscher: „De mensen moeten lachen, maar raken ook ontroerd. Misschien dat daarom de kampeer-conference die volgt, zo goed werkt.”

Kan Visscher zich voorstellen dat hij, ter voorbereiding van een conference, ook nog eens gevoelige, geëngageerde liedjes à la Youp van 't Hek gaat zingen? Die aanpak werkt kennelijk wel. „Ik kan dat niet met een welgemeende kop”, zegt hij zonder ook maar een moment te hoeven nadenken. Misschien komt dat nog eens een keer. Ik ben er nu in ieder geval nog niet aan toe. Voor je aan iets nieuws begint, moet je er eerst zelf in geloven.”

Bert Visscher werkt al aan een

nieuwe voorstelling wanneer hij de oude voor het tweede jaar speelt. Meer dan het verzamelen van losse ideeetjes doet hij dan nog niet. „Al die kladblokjes en memorecorderbandjes gaan dan, samen met de laptop, mee op een lange vakantie. En als ik na één dag nog geen goed nummer heb geschreven, dan ga ik zweten. Zou het nog wel komen?”

Van al die ideeën blijven er een stuk of veertig over — en daár gaat Visscher mee 'try-ouden'. „Na de eerste try-out van dit programma bleek dat ik een uur te veel had. De mensen hebben tot bijna twaalf uur in het theater gezeten. Ik ben toen meteen naar mijn hotelkamer gegaan en heb er dezelfde nacht nog een uur uitgegoid. Soms ben ik tijdens een try-out tien seconden bezig en dan denk ik: het is nu al helemaal niks, en het nummer duurt nog zes minuten!”

In 'Voor ons hoeft het niet' speelt Visscher een spoorwegambte op een klein Frans stationnetje die een jaar na zijn dertigjarige jubileum nog steeds zit te

wachten tot ze hem af komen lossen. Om de tijd te doden vertelt hij ons — het publiek — over zijn leven aan de hand van voorwerpen die hij uit een koffer opdiept.

„Het idee kreeg ik daadwerkelijk in Frankrijk. Ik heb een Citroen DS — zo'n 'snoek'. En daar was ik mee door Frankrijk aan het 'tuffelen'. Op een gegeven moment heb ik de auto onder een paar bomen gezet die bij zo'n stationnetje 'in the middle of nowhere' bleken te horen. Toen dacht ik: dát is het.”

Inmiddels verheugt Visscher zich al op de volgende vakantie. Dan, hoeft hij namelijk géén nieuw programma te schrijven. Ook de periode ná 'Voor ons hoeft het niet' heeft hij even vrij gehouden. „Ik ben namelijk gek op zeezeilen. Heb ik vanaf mijn vierde al gedaan. Daar komt nu, met zo'n volgeboekt programma helemaal niks meer van. Misschien ga ik over twee jaar een half jaar zeilen. Het liefst om Zuid-Amerika heen. En dan niet alleen op zee blijven, maar ook een hoop aan land gaan zien.”

Foto's Karel Zwaneveld

Visscher herinnert zich met plezier de tijden dat z'n programma nog niet zo volgeboekt was als nu. „Toen ik voor het eerst in Amsterdam speelde, dacht ik: nu ga ik de wereld veroveren. Ik gaf toen nog les, en daar wilde ik ook maar meteen mee stoppen. Ik gaf drie voorstellingen. Dat wil zeggen: ik heb drie keer niet gespeeld. Drie avonden lang kwam er niemand. Om half negen ging ik nog even op straat kijken omdat ik het niet kon geloven. De volgende dag vroegen de kinderen op school: en hoe was het mijnheer? Ik zei: laten we het er maar niet meer over hebben.”

Visscher kan er nu om lachen. Hij staat op en pakt het glas en het thee kopje weer op. Een ster die niet te beroerd is om z'n eigen rommel op te ruimen, waar vind je die nog? Ook de weg naar beneden legt hij vrij normaal af. Geen koprollen over de trap treden of glijpartijen langs de leuning. Het is waar: Bert Visscher in het echt is een normaal mens. En nog aardig bovendien.